КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ 3–4 КЛАСІВ

з інтегрованого курсу «Мистецтво»

Нормативна основа

Критерії укладено відповідно до:

- Державного стандарту початкової освіти;
- Типової освітньої програми для 3–4 класів;
- очікуваних результатів навчання мистецької освітньої галузі;
- наказу МОН України від 04.05.2026 №722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»;
- змін, внесених наказом МОН України від 29.06.2026 №1001;
- освітньої програми закладу освіти.

У 3–4 класах:
формувальне оцінювання здійснюється за вербальною шкалою;
поточне оцінювання може здійснюватися за вербальною або рівневою шкалою;
підсумкове оцінювання здійснюється за рівневою шкалою.
Рівнева шкала:
П — початковий рівень
С — середній рівень
Д — достатній рівень
В — високий рівень

---

1. ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Оцінюється здатність учня/учениці:

- втілювати власний творчий задум;
- створювати художні образи;
- використовувати різні художні матеріали та техніки;
- експериментувати з кольором, формою, лінією, звуком, рухом;
- добирати засоби виразності відповідно до задуму;
- проявляти фантазію та творчість;
- завершувати творчу роботу;
- пояснювати власний задум.

Високий рівень

Учень/учениця самостійно створює оригінальний художній образ, творчо інтерпретує завдання, доцільно добирає художні засоби, матеріали й техніки. Експериментує, вносить власні ідеї, пояснює задум і може вдосконалити результат своєї роботи.

Достатній рівень

Самостійно створює художню роботу відповідно до завдання, доцільно використовує основні засоби художньої виразності та техніки. Виявляє творчість, може пояснити власний задум. Допускає незначні неточності.

Середній рівень

Створює художню роботу переважно за зразком, алгоритмом або з частковою допомогою вчителя. Використовує знайомі художні засоби та техніки. Потребує допомоги для реалізації або пояснення власного задуму.

Початковий рівень

Виконує окремі елементи творчого завдання за безпосередньої допомоги вчителя. Потребує зразка, детального пояснення та підтримки у виборі матеріалів, технік і засобів виразності.

---

2. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ХУДОЖНЬОЇ ВИРАЗНОСТІ

Оцінюється вміння:

- використовувати колір, лінію, форму, пляму, фактуру;
- розміщувати зображення на площині;
- створювати композицію;
- передавати настрій та характер художнього образу;
- використовувати ритм, контраст, симетрію;
- добирати відповідні художні матеріали;
- застосовувати відомі художні техніки.

Високий рівень

Свідомо й творчо використовує засоби художньої виразності відповідно до власного задуму, експериментує та пояснює свій вибір.

Достатній рівень

Правильно використовує основні засоби художньої виразності, самостійно добирає матеріали та техніки відповідно до завдання.

Середній рівень

Використовує знайомі засоби художньої виразності за зразком або після підказки. Потребує допомоги під час вибору окремих матеріалів чи прийомів.

Початковий рівень

Розпізнає та використовує окремі засоби художньої виразності лише за значної допомоги вчителя.

---

3. СПРИЙМАННЯ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА

Оцінюється здатність:

- емоційно реагувати на твори мистецтва;
- висловлювати власні враження;
- описувати художній образ;
- визначати настрій твору;
- розпізнавати знайомі види мистецтва;
- помічати засоби художньої виразності;
- порівнювати твори мистецтва;
- пояснювати власне ставлення до твору.

Високий рівень

Самостійно аналізує доступний віку твір мистецтва, визначає його настрій, образи та засоби виразності. Аргументовано висловлює власне ставлення, встановлює зв’язки між різними видами мистецтва.

Достатній рівень

Розуміє зміст і настрій твору, розпізнає основні засоби художньої виразності, самостійно висловлює враження та пояснює свою думку.

Середній рівень

Висловлює прості враження від твору, визначає окремі образи та засоби виразності за допомогою запитань учителя.

Початковий рівень

Емоційно реагує на твір мистецтва, називає окремі його елементи. Висловлює враження переважно за допомогою вчителя.

---

4. МУЗИЧНО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Оцінюється вміння:

- слухати музичні твори;
- визначати їх характер і настрій;
- розпізнавати знайомі музичні засоби виразності;

- виконувати пісні;
- відтворювати ритмічні послідовності;
- імпровізувати;
- використовувати дитячі музичні інструменти;
- передавати характер музики рухами;
- брати участь у колективному музикуванні.

Високий рівень
Виразно виконує музичний матеріал, передає характер і настрій музики, самостійно аналізує доступні музичні твори, творчо імпровізує та активно бере участь у колективному музикуванні.

Достатній рівень
Правильно виконує основний музичний матеріал, визначає характер твору, відтворює ритм, бере участь у музично-творчій діяльності та може висловити власне враження.

Середній рівень
Виконує музичні завдання за зразком або з частковою допомогою, розпізнає характер музики та відтворює прості ритми.

Початковий рівень
Бере участь в окремих видах музичної діяльності з допомогою вчителя, відтворює окремі елементи музичного матеріалу.

---

5. ТВОРЧЕ САМОВИРАЖЕННЯ ТА ІМПРОВІЗАЦІЯ
Оцінюється здатність:

- висловлювати власні почуття засобами мистецтва;
- фантазувати;
- створювати власні образи;
- імпровізувати голосом, рухами, ритмом, кольором;
- пропонувати власні творчі рішення;
- експериментувати;
- змінювати або вдосконалювати власний задум.

Високий рівень
Вільно й оригінально висловлює власні ідеї, почуття та враження засобами мистецтва. Сміливо експериментує, імпровізує та знаходить нестандартні творчі рішення.

Достатній рівень
Самостійно висловлює власний задум, використовує відомі засоби мистецтва, пропонує власні творчі рішення.

Середній рівень
Виявляє творчість переважно в межах запропонованого зразка. Потребує стимулювальних запитань або допомоги для розвитку власної ідеї.

Початковий рівень
Відтворює запропонований зразок або окремі творчі дії. Потребує значної підтримки для висловлення власної ідеї.

---

6. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ВЛАСНОЇ ТВОРЧОЇ РОБОТИ
Оцінюється вміння:

- презентувати власну роботу;
- розповідати про творчий задум;
- пояснювати вибір матеріалів і засобів;
- висловлювати ставлення до результату;
- визначати, що вдалося;
- бачити можливості для вдосконалення;
- доброзичливо реагувати на роботи інших.

Високий рівень
Самостійно презентує роботу, аргументовано пояснює задум і творчі рішення, аналізує результат, визначає сильні сторони та способи вдосконалення.
Достатній рівень
Презентує роботу та пояснює основний задум. Може визначити, що вдалося і що можна покращити.
Середній рівень
Коротко розповідає про роботу за допомогою запитань учителя. Визначає окремі вдалі елементи.
Початковий рівень
Називає окремі елементи своєї роботи та висловлює ставлення до неї з допомогою вчителя.

---

7. СПІВПРАЦЯ У ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
Оцінюється здатність:
- працювати в парі та групі;
- брати участь у колективних творчих проєктах;
- слухати творчі пропозиції інших;
- пропонувати власні ідеї;
- виконувати визначену роль;
- поважати творчі роботи інших;
- дотримуватися правил культурної взаємодії.

Високий рівень
Активно співпрацює, пропонує творчі ідеї, допомагає реалізувати спільний задум, поважає творчі рішення інших і відповідально виконує свою роль.
Достатній рівень
Успішно працює в парі або групі, виконує свою частину творчого завдання, слухає інших та висловлює власні пропозиції.
Середній рівень
Бере участь у спільній діяльності, але потребує нагадування або допомоги для виконання своєї ролі.
Початковий рівень
Виконує окремі дії під час спільної творчої діяльності за підтримки вчителя або однокласників.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ТВОРЧОЇ РОБОТИ
Під час оцінювання малюнка, аплікації, ліплення, колажу, декоративної композиції та іншої творчої роботи доцільно враховувати:

1. Відповідність задуму темі
Чи зрозумів/зрозуміла учень/учениця творче завдання.

2. Самостійність
Наскільки самостійно реалізовано задум.

3. Творчий задум
Чи є власна ідея, образ, оригінальне рішення.

4. Засоби художньої виразності
Чи доцільно використано колір, форму, лінію, композицію, ритм, фактуру тощо.

5. Використання матеріалів і технік
Чи володіє учень/учениця запропонованою технікою та чи експериментує з матеріалами.

6. Завершеність творчої роботи
Чи вдалося реалізувати задум і представити завершений результат.

7. Рефлексія
Чи може дитина розповісти про свою роботу, пояснити задум та визначити, що вдалося.

РІВНІ ВИКОНАННЯ ТВОРЧОЇ РОБОТИ

В — високий

Самостійно та творчо реалізує власний задум; оригінально використовує художні засоби; експериментує; аргументовано пояснює творчі рішення; аналізує та вдосконалює результат.

Д — достатній

Самостійно виконує творче завдання; правильно використовує знайомі техніки та засоби виразності; проявляє власну ініціативу; пояснює основний задум.

С — середній

Виконує творче завдання переважно за зразком, алгоритмом або з частковою допомогою; використовує знайомі художні засоби; потребує підтримки для розвитку власного задуму.

П — початковий

Виконує окремі елементи творчого завдання за безпосередньої допомоги; потребує зразка, покрокової інструкції та значної підтримки.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ: ПРИКЛАДИ СУДЖЕНЬ

Що вдалося

- Тобі вдалося передати настрій за допомогою кольору.
- Цікаво поєднуєш різні художні матеріали.
- Твоя робота має власний творчий задум.
- Вдало використовуєш лінії, форми та кольори.
- Ти сміливо експериментуєш із матеріалами.
- Умієш пояснити свій творчий задум.
- Виразно передаєш характер музичного твору.
- Умієш висловлювати свої враження від мистецтва.
- Активно долучаєшся до спільної творчої роботи.

Наступний крок

- Спробуй додати більше власних деталей до творчої роботи.
- Поміркуй, які кольори краще передадуть задуманий настрій.
- Зверни увагу на розміщення елементів композиції.
- Спробуй поекспериментувати з іншою технікою.
- Потренуйся пояснювати, чому обрав/обрала саме такі художні засоби.
- Спробуй порівняти два твори мистецтва та знайти спільне й відмінне.
- Поміркуй, що ти хотів/хотіла б удосконалити у своїй роботі.

ВАЖЛИВО ПІД ЧАС ОЦІНЮВАННЯ З МИСТЕЦТВА

Не варто оцінювати дитячу творчу роботу лише за принципом:
«гарно — негарно»;
«схоже — не схоже»;
«акуратно — неакуратно».
Основними орієнтирами є:
творчий задум → самостійність → художнє самовираження → використання засобів мистецтва → експериментування → здатність пояснити власну роботу → навчальний поступ.
Індивідуальний художній стиль, незвичне використання кольорів, форм або інша авторська інтерпретація завдання самі по собі не є підставою для зниження рівня результату.
Під час оцінювання необхідно враховувати вікові та індивідуальні особливості дитини, її навчальний поступ та конкретні очікувані результати навчання.